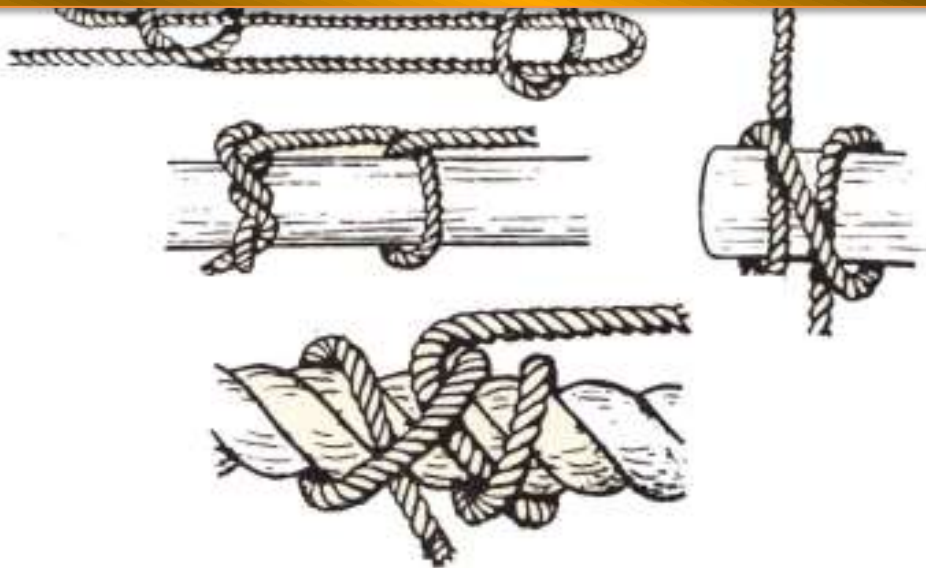

ΑΡΗΣ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΚΌΜΠΟΣ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΕΝΑΟΝ 2015

κόμπος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τα σχοινιά κάνουμε κόμπους. Ο κόμπος είναι ο Ελληνιστικός κόμβος, υπάρχει όμως και ο αρχαίος κόμπος που μπερδεύει λίγο τα περάματα. Άλλες λέξεις μοιάζουν παράγωγα του κόμπος. Είναι όμως; Όλα διευκρινίζονται σ' αυτή την έρευνα των λέξεων.

ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ – ΚΛΕΙΔΙΑ

Ακουμπώ

Φαινομενικά παράγωγο από το κουμπί. Είναι όμως λάθος αυτή η ετυμολογία. Ως ένα σημείο φταίει και η απλοποίηση της γραφής. Η ιστορική γραφή είναι ακκουμπώ

ακουμπώ· και ακομπώ.

Α΄ Αμτβ.

1) Στηρίζομαι:

κρατώντας το ραβδάκι ν' ακουμπάω (Βοσκοπ. 320). 2) Αγγίζω:

(Διήγ. Αλ. V 52). Β΄ (Μτβ.) τοποθετώ:

(Σουμμ., Παστ. φίδ. Χορ. α΄ [38]).

[<μτγν.(;) ακουμβέω (DGE· πβ. όμως L-S Suppl., λ. ακκουμβίζω και LBG, λ. ακούμβω). Η λ. στο Du Cange (λ. ακκουμβίζω) και σήμ.]

Επιτομή Λεξικού Κριαρά

άκκουμβίζω αορ. ακκουμβισα, από το Λατινικό **accumbo** = κατακλίνομαι, αλλά και καθίζω στο τραπέζι, Οτε άκκουμβίσωσιν οι δεσπότες επί τής τραπέζης

2. στηρίζομαι επί οίουδήποτε πράγματος (και μεταφορικώς)

anything. Suida: απερείδομαι.

ΠΑΡΑΓΩΓΑ

Ακουμπιστήρι : ερεισίνωτον, υποχείριον, υποπόδιον

Ακουμπώ : επίσης σημαίνει πληρώνω επειδή τα χρήματα κατατιθενται επι της τραπέζης (παγκου, Bank) πβλ Φράση **του ακούμπησα και τρια νοίκια μπροστά.**

Ακούμπα (η) : ουσιαστικό. Λέξη της αργκό για το ενεχυροδανειστήριο.

Άμμα

ἄμμα, -ατος, τό (ἄπτω), οτιδήποτε δεμένο ή φτιαγμένο για δέση και επομένως: 1. κόμπος, σε Ηρόδ. 2. θηλειά, βρόχος, σε Ευριπίδη. 3. σχοινί ή ταινία, στον ίδ.· ἄ. παρθενίας, η ζώνη των παρθένων, σε Ανθ. 4. στον πληθ., οι βραχιόνες του παλαιστή ή το παλαιστικό «αγκάλιασμα», σε Πλούταρχο.

265

Από εδώ το μεσαιωνικό αμματίζω και το ΝΕ ματίζω = ενώνω δύο σχοινιά

Και ματισιά ο αντίστοιχος κόμπος (πρόκειται για πλοκή σχοινιών).

κόμπος

Το «αματι» είναι ο οφθαλμός το μάτι. Τέτοιες αποβολές των αρχικών φωνήεντων προέρχονται από συμπροφορά με άρθρα πχ. ιαματι[ον], μάτι =της παναγιαίας τα μάτια, τα αμματίζω > τ' αμματίζω> τα ματίζω

Αποκόμβιον

Χρήματα τυλιγμένα (δεμένα κόμπο) μέσα σε ύφασμα του έκανε δώρο ο αυτοκράτορας στους αυλικούς του στη διάρκεια σαξίμου, δεξίματος ή αγώνων.

Κν. αποκούμπι. ή κομπόδεμα ή [κουμπί](#)

Παρανοήθηκε και συσχετίστηκε με το ακουμπώ, στηρίζομαι, ερείδομαι βλ. [ακκούβιτον](#) αφού στα χρήματα μπορεί κάποιος να στηριχτεί.

Ομοσημον φαίνεται να είναι το επικόμπιο.

Βλ. περισσότερα στο [αποκόμβιον](#) και στο [ακκούβιτον](#)

Κόμβος

Ελληνιστική λέξη. Ο σημερινός κόμπος. Οι αρχαίοι έλληνες χρησιμοποιούσαν το συνώνυμο δεσμός (γόρδιος δεσμός), και το **ἄμμα**. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρχε η λέξη [κόμπος](#). Είχε όμως άλλη σημασία.

Ο Ναυτικός κόμβος είναι μονάς μετρήσεως της ταχύτητας του πλοίου, μετριέται με το δρομόμετρο ή κν *μεντζαρόλι*. Αγγλ. **Knot**. ΒΙ

Βλ. στο ΑΕΝΑΟΝ ΚΑΡΑΒΙ [δρομόμετρο](#)

ΠΑΡΑΓΩΓΑ

Κομβιοδόχη

Κοινώς μπουτονιέρα (ορθότερον μπουτονιέρα από το ιταλικό bottone). Κουμπότρυπα στο πέτο του σακακιού των ανδρών από όπου κρεμούσαν την αλυσίδα του ρολογιού τσέπης ή τοποθετούσαν ένα άνθος.

Κομβίον

Υποκοριστικό του [κόμβος](#). Κν. [κουμπί](#).

Σε παλιές πινακίδες βλέπαμε ΕΙΣ ΠΕΡΠΤΩΣΙΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΙΕΣΑΤΕ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟΝ ΚΟΜΒΙΟΝ

Κομβολόγιον

Βλ. [Κομπολόι](#)

ΣΥΝΩΝΥΜΟ

δεσμός : **1.** στην έκφραση γόρδιος δεσμός. **Συνήθως λέγεται με μεταφορική σημασία:** στενή σχέση που υπάρχει ανάμεσα σε δύο πρόσωπα ή η στενή σχέση που συνδέει ένα πρόσωπο με κπ. ή με κτ.: *Ο δεσμός του γάμου. Ερωτικός δεσμός. δεσμός αίματος, για συγγένεια εξ αίματος. Δεν έχω δεσμό μαζί του,* ερωτική σχέση. *Οι νησιώτες έχασαν τους στενούς δεσμούς τους με τη θάλασσα. Έκοψε τους δεσμούς του με το παρελθόν. Οι δεσμοί μας με την καθαρεύουσα γίνονται όλο και πιο χαλαροί.*

|| οτιδήποτε δημιουργεί ανάμεσα στους ανθρώπους ένα πλέγμα καθηκόντων ή υποχρεώσεων: *Ιδεολογικοί / οικονομικοί δεσμοί.* **3.** (χημ.) αλληλεπίδραση μεταξύ όμοιων ή διαφορετικών ατόμων, που έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία των χημικών ενώσεων: *Ομοιοπολικός* / ετεροπολικός* δεσμός.*

η συγγένεια είναι ο κοινωνικός **δεσμός** μεταξύ προσώπων που συνδέονται με βιολογική ή με θεσμική σχέση.

Κομπάζω

1. καυχίμαι, κομπάζω, μεγαλαυχώ, μεγαλοστομώ, σε Τραγικούς· με σύστ. αντ., ομπάζω *.λόγον, ξεστομίζω μεγάλα λόγια, σε Αισχύλο.* **2.** καυχίμαι, κομπάζω *γέρας, καυχίμαι για το αξίωμά μου, στον ίδιο.* — Παθ., γίνομαι αντικείμενο καυχίσεως,

κόμπος

φημίζομαι, σε Ευριπίδη· φόβος κομπάζεται, ο φόβος ξεστομίζεται μεγαλοφώνως, σε Αισχύλο· τίνος δὲ παῖς πατὴρ κομπάζεται; ποιανού πατέρα περηφανεύεται ότι είναι γιος; σε Ευριπίδη. Βλ. και κομπέω,

κομπέω

I. 1. κάνω κρότο, αντηχώ, συγκρούομαι, *κόμπει χαλκός*, σε Ομήρο. **II. 1.** μεταφ., όπως το *κομπάζω*, μιλώ μεγαλόστομα, καυχιέμαι, κομπάζω, σε Ηρόδοτο, Ευριπίδη· με σύσειχο. αντικειμενο, κομπέω *μῦθον*, βγάζω κομπαστικό λόγο, σε Σοφοκλή. **2.** με αιτιατική, καυχιέμαι για, σε Αισχύλο. — Παθ., γίνομαι αντικείμενο καυχησιολογίας, σε Θουκυδίδη.

Παράγωγα : Κομπασμός

Ετυμολογία: από το [κόμπος](#) (με την αρχαία σημασία)

Κομπόδεμα

NE απόδοση του ουσιαστικού [αποκόμβιον](#).

ΦΡΑΣΕΙΣ

Κατάφερε και έκανε καλό κομπόδεμα.

Έχει γερό κομπόδεμα, είναι πλούσιος.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ:

Κόμπος και δέμα (από το δενω<δένω< αρχαίο ελληνικό ρήμα δεω = σφίγγω, δεσμεύω, δεσμῶ)

Κομπολόι

Από το μεσαιωνικό κομβο-λόγιον. Κυριολεκτικά σημαίνει συλλογή κόμβων. Το κοινότατο επίθημα -λόι είναι το -λόγιον με σιγαση του γάμμα, απο το λέγω με την σημασία = μαζεύω, συλλέγω. Κατά το σκυολόγιον - σκυολόι, ωρολόγιον - ρολόι κλπ. Γνωστό εξάρτημα για χασομέρηδες και μάγκες για χαλάρωση. Κατά το πλείστον αποτελείται από χάντρες ενώ η αρχική του μορφή ήταν το σημερινό κομποσκοίνι.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Μη βροντοχτυπάς τις **χάντρες**

Η δουλεία κάνει τους άντρες

Το γιατί το πηλοφόρι το μυστρί.

Θα πουλήσω το ρολόι

Και θα πάρω **κομπολόι**

Να μετράω τους καημούς

Και τους αναστεναγμούς

κόμπος

Κομποσκοίνι

Είναι Κομπολόγιον κυριολεκτικώς, κυρίως όργανον καλογέ-
ρων αλλά και θρησκόληπτων για να μετρούν επιτίμια : προ-
σευχές, μετάνοιες κλπ.

Σήμερα πουλιέται σε ετεροδόξους τουρίστες ως αντικείμενο
λαϊκής τέχνης.

κόμπος

ΣΥΝΩΝΥΜΟ

Ροζάριο : Από το λατινικό **rosaio** που έχει μυστικιστική έννοια γιατί οι προσευχές του ροζαρίου αποτελούν *στέφανον εκ ρόδων* προς την Παναγία! Οι καθολικοί χρησιμοποιούν το ροζάριο στις προσευχές τους.

Κομπώνω

Δεσμεύω κάποιον να κάνει κάτι εκτός της θελήσεως του χρησιμοποιώντας μαγανείες. Συνώνυμο κομποδένω.

Βλ. 165 Κατάδεσμοι και καταπασσαλεύσεις,σελ 167 & επ.

ἐάν τέ τινα ἐχθρόν πημῆναι ἐθέλη, μετὰ σμικρῶν δαπανῶν ὁμοίως δίκαιον ἀδίκῳ βλάβει ἐπαγωγαῖς τισιν καὶ καταδέσμοις

εάν ένας άνθρωπος θέλει να βλάβει έναν εχθρό, είναι σε θέση, με μικρό κόστος, να τραυματίσει και αδικήσει ομοίως, δεδομένου ότι είναι μάστορες στα ξόρκια και τους καταδέσμους.

Πλάτων - Δημοκρατία 364β

Κομπορρήμων

Ο κομπαστής, καυχησιάρης, σε Πλούταρχο.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ

ὀγκῶ, ἀόρ. ἀ' ὠγκῶσα· Μέσ. -ώσομαι — Παθ., ἀόρ. ἀ' ὠγκώθην, παρακ. ὠγκῶμαι. I. σωρεύω μία ποσότητα, Παθ., σε Ανθ. II. οδηγώ στη δόξα και σε υψηλά αξιώματα, εκθειάζω, τιμώ, εγκωμιάζω· ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα, εξωθώ στην υπερβολή την αλαζονεία μου, περηφανεύομαι, **κομπάζω**, σε Αριστοφ.· ομοίως, στη Μέσ., στον ίδ.· Παθ., είμαι υπερβολικά αλαζονικός, υπερηφανεύομαι, **κομπορρημονεύομαι**, σε Ευρ.· με θετική σημασία, είμαι αποδέκτης επαίνων, τιμώμαι, στον ίδ.

Για τη σημασία του ὀγκου και του ὕψους βλ. [ΥΨΟΣ](#) ἢ [ΥΨΟΣ στο scribd](#)

Κόμπος

Η λέξη δεν περιλαμβάνεται με την έννοια του δεσμού ή του άμματος στην αρχαία ελληνική γραμματεία.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

Ο Μπαμπινιώτης το θεωρεί αβέβαιου ετύμου πιθανώς από το Λιθουανικό(!) kabinti.

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΑΠΩΣΗ.

Στα λατινικά [combinātio](#), ōnis, f. combino, σημαίνει ενώνω ανά δύο, [ξεϋξικ κατά δύ-](#)[ο](#), Gloss. Gr. Lat. Ας μην ξεχνάμε ότι κόμπος είναι η ένωση δυο σχοινιών. Η αρχική μορφή ήταν κόμπος από το λατινικό combino από το cum¹ (μαζί) + binarius (ζυγός, διπλός). Το ίδιο ρήμα μας έδωσε αρκετές δάνειες λέξεις με τα παράγωγά του : κομπίνα, κομπιναδόρος, κομπιναίζόν (μέσω του Γαλλικού) .

A Latin Dictionary. Founded on Andrews

¹ com, αρχαϊκή μορφή του cum : Prisca. 2, 39, 16.

κόμπος

Το ελληνιστικό κόμπος είναι απότοκο της συνήθους τάσης εξαφανισμού του «βάρβαρου» μπ και της αντικατάστασης με βήτα. Οι βυζαντινοί ευρών ειδικούς υπάλληλους του Ιπποδρόμου, τους κομβινογράφους που κατέγραφαν τους συνδυασμούς των αρμάτων κάθε ιπποδρομίας.

Βλ. λήμματα στο ΚΑΡΑΒΙ [κόμπος](#), και [δρομόμετρο](#) αλλά και εδώ [κόμπος](#)

Αλλά και την αρχαία έννοια

κόμπος, ό, Ι. 1. θόρυβος, κρότος, κτύπος, όπως αυτός που κάνουν οι χαυλιόδοντες του κάπρου όταν τους ακονίζει, σε Όμηρο. Ιλ.· χτύπος των ποδιών χορευτή, σε Όμηρο. Οδ. **ΙΙ. 1.** μτφ., κομπασμός, καυχησιά, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** σπανίως με θετική σημασία, έπαινος, σε Πίνδαρο.

Κουμπούρας

Ονομάζεται ο άμαθης μαθητής κυρίως λόγω τεμπελιάς. Η σχέση με το περιστήθιο και την κουμπούρα (πιστόλα) είναι απίθανη. Εγώ πιθανολογώ ότι σχετίζεται με το ακουμπώ =κατακλίνομαι, κοιμάμαι . Περισσότερα στο Δημοσίευμα του ΑΕΝΑΟΝ «[ο κουμπούρας](#)»

Κουμπούρι

Αρχικά σήμαινε το προστήθιο του πουκάμισου που έφερε και τα κουμπιά.

Πβλ το σχετικό δημοτικό τραγούδι που αναφέρει και ο Παπαδιαμάντης:

Βασίλω τα **κουμπούρια** σου

Με τι τά 'χεις γεμάτα.

Βαριά π'ανάθεμά τα

Υπαινίσσεται τα εντός του πουκάμισου στήθης της Βασίλως.

Επειδή η πιστόλα ενετίθετο στο προστήθιο ονομάζονταν κουμπούρα (σχηματίζεται αναλογα με το κοντό ξίφος που ονομάζονταν **παραμήριο**).

Βλ, λημμα [μηρός](#) στο λεξικό των Άκρων.

ΠΑΡΑΓΩΓΑ

Κουμπουροφόρος οπλισμένος με κουμπούρι, **κουμπουριά** πυροβολισμός με το κουμπούρι (κατά το τσεκουριά, μαχαιριά, ντουφεκιά κλπ).

Κομπωμένος

Ο μαγεμένος από κατάδεσμο, δηλαδή με μαγικά. Υπάρχουν πάμπολλες μαρτυρίες και μεσαιωνικά κείμενα με χαρακτηριστική φρασεολογία πχ. περί το πώς να δέσεις ανθρώπον να μην του απομείνει φύσις (δηλ. να πάθει στυτική δυσλειτουργία)

Κουμπί

Ενδυματολογικό στοιχείο για την σύναψη πλευρών ενδύματος και για διακοσμητικούς λογούς. Τα διακοσμητικά κουμπιά είχαν και πολύτιμους λίθους.

κόμπος

Τα μανίκια των παλαιων στρατιωτικων στολων εφεραν περιμετρικα κουμπια όπως στην εικόνα . Όταν τα ξεκουμπωναν επιμηκυναν το μανικι αρκετα ώστε να μπορούν να χωρουν μεσα τις παλαμες τους αντι για μανσον ή γάντια.

Λέγεται ότι αυτά τα διακοσμητικά κουμπιά στα μανίκια των στόλων των στρατιωτών διατηρηθήκαν με εντολή του Μ. Ναπολέοντος για να μην σκουπίζουν τη μύτη τους με τα μανίκια της στολής τους. Εφαρμόστηκε μετά σε όλους τους στρατούς της εποχής. Ίσως αυτό ενέπνευσε και την χιουμοριστική πρόταση τροποποίησης του Κανονισμού της βουλής, από τον Εμμανουήλ Ροΐδη που ελεγε: «Οι κύριοι βουλευταί δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούν τους γρόνθους τους ως ρινόμακτρα² και ρητορικά επιχειρήματα».

Ακόμα και σήμερα τα μανίκια των αστικών σακακιών φέρουν άχρηστα κουμπιά στην άκρη τους.

Τα διακοσμητικά **μανικετόκουμπα** στα πουκάμισα είχαν άλλη χρήση : όταν τα **ξεκούμπωναν** μπορούσαν να **ανασκουμπωθούν**, να τα διπλώσουν προς τους ώμους και να στρωθούν στη δουλειά. Ανάλογες αναδιπλώσεις γινόντουσαν στον ποδήρη χιτώνα του μεσαίωνα που δημιούργησαν τη βράκα.

Κουμπωμένος

Ίσως όμοιο του κομπωμένος. Το είδα λίγο κουμπωμένο = λίγο διστακτικό. Αντίθετα κάποιον διαχυτικό τον λέμε ανοικτό, ότι μας ξανοίχθηκε.

Για κάποιον που απέναντι του πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί λέμε «αυτόν άμα τον δεις κουμπώνεσαι» δηλ. αισθάνεσαι ανασφαλής, επιφυλακτικός.

Συνήθως ο κατώτερος ένστολος παρουσιάζεται στους ανώτερους του κουμπωμένος και είναι φυσικά προσεκτικός και επιφυλακτικός.

Εάν στρατιώτης «εκυκλοφόρει αποκεκομβιωμένος» έτρωγε μια γερή «καμπάνα»

² Ρινόμακτρα =μυξομάντηλα.

ΦΡΑΣΕΙΣ

τα κουμπιά της Αλέξαινας

Η φράση «αυτά είναι τα κουμπιά της Αλέξαινας» σημαίνει τώρα αρχίζουν οι δυσκολίες.

Υπόθεση: Η Αυγούστα Θεοδώρα ήταν σύζυγος του Αλέξιου Κομνηνού και επονομάζονταν προφανώς Αλέξαινα (κατά το Γιωργαίνα, μανάβινα κλπ). Ως αυτοκράτειρα έκανε δεξίματα³ όπου και διένειμε αποκομβία στους συνδαιτυμόνες κατά το έθιμο. Όταν οι δωρεοδόχοι εξαντλούσαν σχεδόν το δωρηθέν ποσό έλεγαν, δείχνοντας τα ολίγα εναπομείναντα στάμενα⁴: «αυτά είναι τα κουμπιά της Αλέξαινας»

Δηλαδή «άρχισαν οι δυσκολίες γιατί αυτά απέμεναν από τα αποκόμβια της Αυγούστας Θεοδώρας».

Ο ανεκδιήγητος Νατσούλης στο «Λέξεις και φράσεις Παροιμιώδεις» λέει ότι τα κουμπιά είναι από το Γαλλικό combat που σημαίνει άγων, μάχη αλλά και προπύργιο⁵. Και ότι τα έκτισε⁶ στον Ακροκόρινθο η σύζυγος του Λέοντος Σγουρού που όμως λεονταν Ευδοκία. Άποψη ανάξια και διαψεύσεως.

το έδεσε κόμπο

Εννοείται έδεσε κόμπο στο μαντίλι για να θυμηθεί κάτι. Δηλ. εξέλαβε στα σοβαρά μια υπόσχεση που του δόθηκε.

Παραδόξως η ίδια φράση χρησιμοποιείται στα καθημερινά informal Αγγλικά: **tie the knot** σημαίνοντας παντρεύομαι (to get married). Λογικό αφού ο γάμος είναι δεσμός, και δέσμευση. Όπως τα βόδια οι σύζυγοι συζευγνύονται, δένονται μαζί στο ζυγό (συν+ζυγος = σύζυγος)

του βρήκε το κουμπί

Ανακάλυψε το ευαίσθητο σημείο κάποιου. Βρήκε τρόπο να ενεργοποιήσει ή να τον κάνει να ενδιαφερθεί για κάτι. Η παρομοίωση από το πλήκτρο έναρξης ενός μηχανήματος.

είναι λίγο κουμπωμένος

Επιφυλακτικός, προσεκτικός, σιωπηλός.

δεν έχει που ακουμπήσει

Δεν έχει που να στηριχτεί (μεταφορικώς)

έβαλε το ρολόι του παππού του στην ακούμπα

έβαλε ενέχυρο

είναι κάτι λεφτά στην άκρη για αποκούμπι

για ώρα ανάγκης

έχει γερό κομπόδεμα

είναι πλούσιος, έχει περιουσία.

³ Δέξιμον (βυζ) < δέχομαι υποδέχομαι> υποδοχή > δοχή, reception, **δεξίωση** < αρχαίο ρήμα **δεξιόμαι** = χαιρετώ με το δεξί χέρι, καλωσορίζω, υποδέχομαι και κατ' επέκτασιν παρέχω γεύμα ή δείπνο.

⁴ Ιστάμενα = χρήματα, **νομίσματα**

⁵ Bastion προπύργιο στα Γαλλικά και τα Αγγλικά πουθενά το combat δεν σημαίνει προπύργιο. Ούτε βρεθήκαν τέτοιες κατασκευές στον καλοδιατηρημένο Ακροκόρινθο.

⁶ Αν συνέβη κάτι τέτοιο απίθανο θα ήταν λύση προβλήματος και όχι πρόβλημα.

κόμπος

εδώ είναι ο κόμπος

εδώ βρίσκεται η δυσκολία, το πρόβλημα.
That is the question.

έφτασε ο κόμπος στο χτένι

Φτάσαμε στο απροχώρητο απαιτούνται μέτρα. Η εικόνα από τον αργαλειό, τον υφαντουργικό ιστό. Ένας κόμπος του υφαδιού δεν μπορεί να περάσει από το υφαντουργικό κτένι και η εργασία σταματά.

χαλί των 100.000 κόμπων.

Η πυκνωτής του χαλιού μετριέται σε κόμβους ανά τετραγωνικό μέτρο. Η τιμή αυξάνει αναλόγως του αριθμού των κόμβων.

ταχύτης 12 κόμβους

από το δρομόμετρο βλ. λήμμα [δρομόμετρο](#) στο ΚΑΡΑΒΙ.

Συγκοινωνιακός ή Κυκλοφοριακός ή Σιδηροδρομικός κόμβος.

Διασταύρωση ή τρίστρατο

Ανισόπεδος κόμβος.

Σύγχρονη κατασκευή για την αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης στις διασταυρώσεις.

Κομπογιαννίτης

Είναι ο πρακτικός και εμπειρικός γιατρός ή αυτός που παριστάνει τον γιατρό, που διαθέτει μερικές γνώσεις ιατρικής και ασκεί την ιατρική, χωρίς να έχει σπουδάσει και χωρίς να κατέχει την ειδική άδεια: συν. ψευτογιατρός, ψευτοεπιστήμονας 2. (κατ' επέκτ.) πρόσωπο που εξαπατά, που προ-σποιείται ότι θεραπεύει, ότι κάνει θαύματα κ.λπ. συν. απατεώνας, αγύρτης, γόης, θαυματοποιός, τσαρλατάνος. — κομπογιαν(ν)ίτικος, -η, -ο, κομπογιαν(ν)ίτικα επίρρ.

[ετυμ. Αβεβ. ετύμου. πιθ. < κομπώνω «εξαπατώ» (< μγν. κομβώ «περιδένω ξεγελώ» < κόμβος) + -γιανίτης < (γ)ιαίνω «θεραπεύω».

Κατ' άλλη εκδοχή. < κόμπος < κομπόδεμα με θεραπευτικά βότανα» + γιαν-νίτης < Γιάννενα, που δήλωνε την καταγωγή του πρακτικού γιατρού, οπότε η λ. πρέπει να γράφεται με δύο -νν- (κομπογιαννίτης).¹⁷¹

Σημ: το δεύτερο συνθετικό της ερμηνείας αυτής δεν αφορά την καταγωγή του γιατρού αλλά τους Ιωαννίτες Ιππότες

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τριαν

Μανόλη Τριανταφυλλίδη - Λεξικό της κοινής νεοελληνικής

Ηλίας

Νικόλαος Δ. Ηλίας – Σχοινιά και κόμποι

Κριαράς

Επιτομή Λεξικού Κριαρά

κόμπος

Άρη Στουγιαννίδη Δημοσίευμα του ΑΕΝΑΟΝ «[ο κουμπούρας](#)»

265

LIDDELL & SCOTT Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας

492

Francis Edward J. Valpy - The etymology of the words of the Greek language

165

Φαίδων Κουκουλές –Βυζαντινών Βίος και Πολιτισμός

749

Τάκης Νατσούλης - «Λέξεις και φράσεις παροιμιώδεις»

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

Οι Ιωαννίτες Ιππότες

Γνωστοί και ως **Knights Hospitaller**, ή Οσπιτάλιοι (**Hospitallers**), **Order of Hospitallers**, ή ιππότες του Ταγματός του Αγίου Ιωάννου της Ιερουσαλήμ ή της Ρόδου ή της Μάλτας. Το Υγειονομικό Σώμα των Σταυροφοριών. Πολυώνυμοι όπως ολοι ο μεγαλοι απατεώνες.

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Εν Ελλάδι γνωστοί ως **κομπογιαννίτες** (Ιωαννίτες). Δεν έχουν σχέση με τα Γιάνενα της Ηπείρου και ας λέει ο,τι θέλει ο Καθ. Μπαμπινιώτης.
Το τοπωνύμιο Γιάνενα προέρχεται από του τουρκικό αγαπ (προύχων) + ina επίθημα δεικνύον την εις τόπον κίνηση όπως Αθήνα-ζε, θύρα-ζεμ δηλ. στους προύχοντες, στους κοτζαμπάσηδες κρλ στο κεφαλοχώρι όπου εδρεύουν οι κοτζαμπάσηδες. Αυτός που είναι από τα Γιάνενα ή παράγεται στα Γιάνενα λέγεται αντίστοιχα Γιανιώτης και το προϊόν γιανιώτικο . Τα δυο νν προέρχονται σωστά από τους Ιωαννίτες.
Διάβασε το λήμμα [κόμβος](#) (ΚΑΡΑΒΙ) και ιδίως το λήμμα [ναΐτες](#) από το [BYZANTINO ΛΕΞΙΚΟ](#) μου

Φαίνεται ότι μάλιστα Ιωαννίτες και Ναΐτες δεν τα πήγαιναν και πολύ καλά. Όταν ο καβγάς είναι για το πάπλωμα (διάβαζε "λεηλασία") οι εν Χριστώ Αδελφοί τρώγονται σαν τα σκυλιά.

Συνεχίζουμε με τον Ν. Τσιφόρο:

... Άντι λοιπόν ν' άπαντήρουνε. στείλανε προσκλήσεις. «Λαμβάνομεν την τιμήν νά παρακαλέσωμεν υμάς όπως εύαρεστουμενοι τιμήσετε τήν στέψιν της βασιλείσης Σίβυλλας, τελεσθησομένην έν Ιερουσαλήμ», τέτοια. Καί για νά μήν μπούνε μέσα οι καλεσμένοι που δέν τό θέλανε κλείσανε καί τις πύλες της Ιερουσαλήμ. Απ' όξω οι λεβέντες, από μέσα οι άλλοι λεβέντες, ό μαγίστρος του άλλου Τάγματος, των Ίωαννιτών, πού δέν χωνευότανε μέ τούς Ναΐτες, να μήν δίνει τά κλειδιά νά πάρουνε τά βασιλικά ούμβολα: άρτσιμπούρτζι καί λουλάς ή κατάσταση! Κι' ό Ηράκλειτος ό πατριάρχης νά κατεβάξη Χριστούς καί Παναγίες, «ή μάς δίνεις τά κλειδιά ή γινόμαστε σαν τά σαντεκλέρια» τέλος πάντων, ζόρικα καί όπερέττα τά πράγματα, μπαίλντισε ό Ίωαννίτης, τούς τά πέταξε τά κλειδιά από τό παράθυρο, «αντε, πάρτε τα, θρέ θεοκερατάδες καί ο,τι γίνει τό κρίμα στό λαιμό σας».

2059: σ., 211

Η γνωστή κουμανταρία, το «γλυκό κρασί της Κύπρου» προέρχεται από το παλ. Γαλλικό . vin de commanderie «κρασί τού τάγματος (Commanderie) των Ιωαννιτών ιπποτών».

κόμπος

